

УДК 330.322:658.1

**ВПЛИВ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА РОЗВИТОК
ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ: АНАЛІТИЧНИЙ ПІДХІД І
СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ****Н. Маркович, к. е. н., доцент**

ORCID ID: 0000-0001-6725-1355

Львівський національний університет природокористування

© Н. Маркович, 2025

[https:// 10.31734/agrarecon2025.01-02.106](https://10.31734/agrarecon2025.01-02.106)**Маркович Н. Вплив капітальних інвестицій на розвиток підприємництва в Україні: аналітичний підхід і стратегічні орієнтири**

У статті досліджено значення капітальних інвестицій як ключового чинника розвитку підприємницької діяльності в Україні. Проаналізовано динаміку капітальних вкладень у підприємницький сектор за 2015–2023 рр., що дозволило встановити основні тенденції змін в інвестиційному середовищі. Виявлено скорочення частки залучених фінансових ресурсів, зниження рівня інвестиційної активності підприємств та перерозподіл інвестицій на користь секторів, пов'язаних із критичною інфраструктурою й оборонною промисловістю. Основними чинниками, що стримують зростання капітальних інвестицій, є високі ризики ведення бізнесу, нестабільність макроекономічного середовища, обмеженість доступу до кредитних ресурсів та скорочення обсягів прямих іноземних інвестицій.

Оцінено структуру капітальних інвестицій за джерелами фінансування, що дало змогу виявити домінування власних коштів підприємств за низького рівня залучених фінансових ресурсів. Зменшення частки банківських кредитів та інвестицій від нерезидентів свідчить про необхідність перегляду державної політики у сфері стимулювання капіталовкладень. Водночас аналіз динаміки фінансових показників підприємств засвідчує чітку взаємозалежність між рівнем капітальних інвестицій та темпами зростання обсягів реалізованої продукції, що підтверджує ключову роль капіталовкладень у формуванні їхньої фінансової стійкості.

Обґрунтовано необхідність впровадження комплексної політики підтримки капітальних інвестицій, яка має охоплювати податкові стимули, механізми державно-приватного партнерства, розширення програм пільгового кредитування та активізацію залучення міжнародних фінансових інституцій. У перспективі цифровізація фінансового сектору, автоматизація механізмів державної підтримки бізнесу, розвиток венчурного фінансування та адаптація регуляторного середовища до стандартів ЄС сприятимуть залученню нових інвестицій, покращанню умов для підприємництва та підвищенню конкурентоспроможності національної економіки.

Ключові слова: капітальні інвестиції, підприємницька діяльність, інвестиційна активність, джерела фінансування, державно-приватне партнерство, фінансова стійкість, інновації, конкурентоспроможність, економічне зростання.

Markovych N. Impact of capital investments on the development of entrepreneurship in Ukraine: an analytical approach and strategic guidelines

The article examines the significance of capital investments as a key factor in the development of entrepreneurial activity in Ukraine. An analysis of the dynamics of capital investments in the entrepreneurial sector for the period 2015–2023 was conducted, allowing for the identification of key trends in the investment environment. A decline in the share of attracted financial resources, a decrease in investment activity among enterprises, and a redistribution of investments in favor of sectors related to critical infrastructure and the defense industry were identified. The main factors constraining the growth of capital investments include high business risks, macroeconomic instability, limited access to credit resources, and a reduction in foreign direct investment.

The author assessed the structure of capital investments by examining the sources of financing. The analysis revealed that enterprises primarily rely on their own funds, with a low level of external financial resources. A decline in the share of bank loans and investments from non-residents suggests that it is necessary to reevaluate state policies regarding investment incentives. Furthermore, an examination of the dynamics of

financial indicators for these enterprises shows a clear correlation between the level of capital investment and the growth rate of sales volumes, highlighting the essential role of capital investments in maintaining financial stability.

The necessity of implementing a comprehensive policy to support capital investments has been substantiated. This policy should include tax incentives, public-private partnership mechanisms, the expansion of preferential lending programs, and the activation of cooperation with international financial institutions. In the long run, the digitalization of the financial sector, automation of state business support mechanisms, development of venture financing, and adaptation of the regulatory environment to EU standards will contribute to attracting new investments, improving conditions for entrepreneurship, and enhancing the competitiveness of the national economy.

Keywords: capital investments, entrepreneurial activity, investment activity, sources of financing, public-private partnership, financial stability, innovations, competitiveness, economic growth.

Постановка проблеми. Економічний розвиток будь-якої країни значною мірою визначається рівнем капітальних інвестицій, які є основою для розширення виробництва, модернізації інфраструктури та впровадження інновацій. В умовах глобальних викликів, зокрема економічної нестабільності, воєнного стану та трансформаційних процесів, що відбуваються в Україні, капітальні інвестиції відіграють ключову роль у забезпеченні стійкості підприємницького сектору, підвищенні конкурентоспроможності економіки та формуванні передумов для її довгострокового зростання. У сучасних умовах особливо актуальним є дослідження впливу капітальних інвестицій на розвиток підприємництва, що дозволяє оцінити їхню ефективність, структурні зміни та стратегічні напрями подальшого розвитку.

Сучасні макроекономічні умови України створюють серйозні виклики для розвитку підприємницької діяльності, зокрема через обмежений доступ до фінансових ресурсів, скорочення обсягів зовнішніх інвестицій та високі економічні ризики. Водночас підприємницький сектор залишається фундаментальною складовою національної економіки, забезпечуючи зайнятість, податкові надходження та відновлення виробничого потенціалу країни. Попри кризові явища, бізнес демонструє високу адаптивність та здатність до трансформації, що виражається у зміні стратегій ведення господарської діяльності, освоєнні нових ринків та ефективному використанні наявних ресурсів.

Отже, враховуючи важливу роль капітальних інвестицій у підтримці підприємницької активності, необхідний комплексний аналіз структури, динаміки та джерел фінансування інвестиційного процесу. Визначення ключових факторів, що стримують інвестиційну діяльність, а також розробка ефективних механізмів стимулювання залучення

капіталу, набувають особливого значення для забезпечення сталого розвитку підприємництва. Це обумовлює актуальність дослідження, спрямованого на формування стратегічних орієнтирів, які дадуть змогу посилити інвестиційну спроможність бізнесу, розширити джерела фінансування та створити передумови для довгострокового економічного зростання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика капітальних інвестицій та їхнього впливу на розвиток підприємницької діяльності в Україні є предметом наукових досліджень багатьох вітчизняних та зарубіжних учених. Вагомий внесок у розвиток теоретичних і прикладних аспектів цієї тематики зробили такі науковці, як: Т. Гринько (2023); А. Карпенко та Н. Намлієва (2022); В. Квак та С. Квак (2022); О. Книш, І. Падерін та К. Жадько (2022); Т. Мацибора (2020); Т. Мельник (2023); В. Прохорова, А. Крутова та К. Дяченко (2022); М. Савченко та В. Степанюк (2024); С. Сегеда (2024); І. Скороход та І. Залецька (2021); М. Штань (2024) та ін.

Науковець С. Сегеда у своїх дослідженнях розглядає структурні особливості капітальних інвестицій в Україні та їхній вплив на зростання валової доданої вартості у підприємницькому секторі (Сегеда, 2023, с. 34). Т. Мельник аналізує фінансові механізми залучення інвестицій у бізнес, наголошуючи на необхідності розширення державних стимулів для активізації капіталовкладень у стратегічно важливі галузі економіки (Мельник, 2023, с. 7). М. Савченко та В. Степанюк досліджують інституційні бар'єри для залучення іноземного капіталу в український бізнес, підкреслюючи значення підвищення інвестиційної привабливості країни через удосконалення правового середовища (Савченко та Степанюк, 2024, с. 10).

Дослідники В. Квак та С. Квак акцентують увагу на взаємозв'язку між рівнем капітальних інвестицій та розвитком малого й середнього підприємництва в Україні, наголошуючи на необхідності покращення доступу бізнесу до фінансових ресурсів через банківське кредитування та альтернативні механізми фінансування (В. Квак та С. Квак, 2022, с. 47). М. Штань досліджує роль державного регулювання у стимулюванні інвестиційного процесу, наголошуючи на необхідності запровадження нових фінансових інструментів для активізації підприємницької діяльності (Штань, 2024, с. 6–7).

Отже, результати наукових досліджень у сфері капітальних інвестицій і розвитку підприємства вагомі, однак під впливом економічної нестабільності, воєнного стану та трансформаційних змін ситуація в інвестиційному середовищі динамічно змінюється. Це зумовлює необхідність подальших досліджень, спрямованих на аналіз нових викликів та розробку стратегічних орієнтирів щодо підвищення ефективності капітальних інвестицій, покращення бізнес-клімату та створення сприятливих умов для підприємницької активності в Україні.

Постановка завдання. Наше завдання – аналіз впливу капітальних інвестицій на розвиток підприємництва в Україні, визначення основних тенденцій, проблем та стратегічних орієнтирів щодо підвищення інвестиційної активності та формування сприятливого бізнес-

середовища в умовах економічної нестабільності.

У процесі дослідження застосовано комплекс загальних і спеціальних наукових методів, що забезпечують аналіз впливу капітальних інвестицій на розвиток підприємницької діяльності в Україні. **Методи індукції та дедукції** використано для систематизації теоретичних підходів до оцінки інвестиційної активності підприємницького сектору та виявлення ключових факторів, що впливають на ефективність капіталовкладень. **Економіко-статистичний метод** застосовано для аналізу динаміки капітальних інвестицій, їхньої структури та джерел фінансування, а також для ідентифікації основних тенденцій інвестиційного забезпечення бізнесу. Використано дані Державної служби статистики України.

Виклад основного матеріалу. Капітальні інвестиції відіграють ключову роль у забезпеченні економічного зростання та структурної модернізації національної економіки. Аналіз їхньої динаміки дає змогу оцінити пріоритети розвитку, визначити основні тенденції розподілу ресурсів між різними видами активів та виявити можливі виклики для подальшого інвестиційного розвитку. У табл. 1 відображені зміни у структурі та динаміці капітальних інвестицій України за 2015–2023 роки, що дає змогу оцінити загальний рівень інвестиційної активності та її спрямованість у різні сфери економіки.

Таблиця 1

Динаміка капітальних інвестицій України за видами активів*

Показник	2015 р.	2018 р.	2020 р.	2022 р.	2023 р.	2023 р. до, %	
						2022 р.	2015 р.
Усього	273116	578726	508217	409660	627281	153,1	229,7
Інвестиції у матеріальні активи	254731	542335	483324	389042	596458	153,3	234,2
капітальні споруди	139890	257557	241801	150752	259059	171,8	185,2
машини, обладнання та інвентар	84423	187651	161637	143184	213280	149,0	252,6
транспортні засоби	19650	73926	50075	52844	83274	157,6	423,8
земля	1442	1673	2298	1033	1743	168,7	120,9
довгострокові біологічні активи	2762	4528	5247	5192	7101	136,8	257,1
інші матеріальні активи	6564	17000	22266	36037	32001	88,8	487,5
Інвестиції у нематеріальні активи	18385	36391	24893	20618	30823	149,5	167,7
програмне забезпечення та бази даних	4908	9476	12411	13793	19246	139,5	392,1
права на комерційні позначення, об'єкти промислової власності, авторське право тощо	12654	24382	8389	3274	4620	141,1	36,5

*Розраховано за джерелом (Капітальні інвестиції, 2024)

Отже, у 2023 році капітальні інвестиції в Україні продемонстрували суттєве зростання, досягнувши **627,3 млрд грн**, що на **53,1 % перевищило показник 2022 року** та у 2,3 раза – **рівень 2015 року**. Динаміка капіталовкладень свідчить про поступове відновлення інвестиційної активності в умовах макроекономічної нестабільності. Основна частка інвестицій спрямована в **матеріальні активи (596,5 млрд грн)**, що становить **95,1 % від загального обсягу** (рис. 1), з найбільшими вкладеннями в **капітальні споруди (259,1 млрд грн)**, **машини та обладнання (213,3 млрд грн)** і **транспортні засоби (83,3 млрд грн)**. Високий темп приросту інвестицій у транспортні засоби (у **4,2 раза порівняно з 2015 роком**) вказує на актуалізацію модернізації транспортної інфраструктури як важливого чинника економічного розвитку.

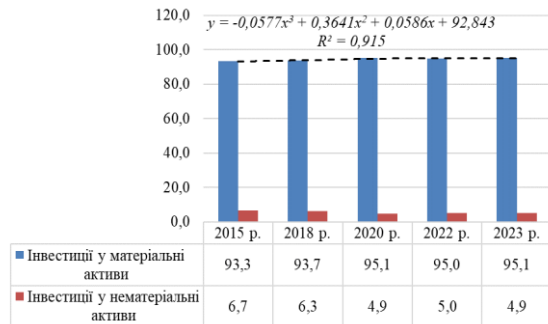

Рис. 1. Структура капітальних інвестицій України за видами активів*

*Сформовано за джерелом (Капітальні інвестиції, 2024)

При зростанні загального обсягу інвестування структура нематеріальних активів протягом досліджуваного періоду має неоднорідну динаміку. Інвестиції у **програмне забезпечення та бази даних** зросли з 2015 року до 2023 року майже в чотири рази, що вказує на активізацію цифровізації економічних процесів та перехід на інформаційні технології. Водночас внесок у **права на комерційні позначення, об'єкти промислової власності та авторське право** за цей період помітно зменшився, що вказує на зниження інноваційної активності та недостатній розвиток механізмів захисту інтелектуальної власності.

Отже, інвестиційні процеси в Україні демонструють поступову переорієнтацію капіталовкладень на модернізацію матеріальної бази та технологічне оновлення. Домінування інвестицій у капітальні споруди, машини, обладнання та транспортні засоби

свідчить про стратегічну потребу підвищення виробничого потенціалу та інфраструктурного розвитку. Одночасне зростання вкладень у цифрові технології та програмне забезпечення вказує на посилення ролі цифровізації у структурі економіки, що є ключовим чинником її довгострокової конкурентоспроможності.

Водночас зменшення інвестицій у права на комерційні позначення та об'єкти інтелектуальної власності свідчить про недостатню підтримку інноваційної діяльності та слабку адаптацію до глобальних тенденцій у сфері науки. Отож, інвестиційна політика потребує подальшого розвитку в напрямі збалансування матеріальних і нематеріальних активів, що сприятиме сталому економічному зростанню та підвищенню інвестиційної привабливості України.

Ефективний розвиток економіки значною мірою залежить від стабільності та диверсифікації джерел капітальних інвестицій. В умовах воєнного стану структурні зміни у фінансових інвестиціях набувають особливого значення, оскільки свідчать про здатність держави та бізнесу адаптуватися до кризових умов, підтримувати стійкість економіки та забезпечити додаткові ресурси для відновлення й модернізації ключових секторів економіки. Динаміку структури капітальних інвестицій України за джерелами фінансування у 2015–2023 роках показано на рис. 2.

Рис. 2. Динаміка структури капітальних інвестицій за джерелами фінансування*

*Сформовано за джерелом (Капітальні інвестиції, 2024)

Аналіз динаміки структури капітальних інвестицій України за 2015–2023 роки вказує на суттєві зміни у структурі джерел фінансування, спричинені війною. Помітне збільшення частки державного бюджету у фінансуванні інвестицій до 9,9 % 2023 року характеризує підтримку державою стратегічних

галузей економіки. Водночас фінансування з місцевих бюджетів демонструє певну нестабільність, що зумовлено перерозподілом бюджетних коштів на першочергові соціальні та оборонні потреби.

Значним викликом є скорочення банківського кредитування (до 2,9 % у 2023 році), та майже повний вихід іноземних інвестицій (із 3 % у 2015 році до 0,1 % у 2023 році), що є наслідком військових ризиків, правової невизначеності та нестабільного макроекономічного середовища. Водночас підприємницький сектор залишається основним джерелом капітальних інвестицій (72,3 % у 2023 році), що вказує на стійкість бізнесу навіть у кризових умовах.

Отже, стан підприємницької діяльності є ключовим індикатором економічної стабільності та ділової активності у країні на сучасному етапі. Оцінити динаміку адаптації бізнесу до кризових умов та визначити стратегічні напрями економічного відновлення на перспективу дає змогу аналіз ключових показників підприємницької діяльності в Україні, наведений у табл. 2.

Аналіз динаміки основних показників підприємницької діяльності в Україні за 2015–2023 роки засвідчує поточні трансформації бізнес-середовища, спричинені кризовими явищами, зміною інвестиційних переваг та адаптацією підприємств до нових умов функціонування. Зниження кількості підприємств до **89,6 % від рівня 2015 року**, скорочення чисельності найманих працівників на **14,0 %** свідчать про посилення економічних ризиків, зміну структури зайнятості та необхідність підтримки ринку праці.

Водночас фінансові показники підприємств демонструють **позитивну динаміку**, зокрема зростання прибутку до оподаткування у **2,7 раза** та підвищення рівня рентабельності операційної діяльності до **8,0 %**. Водночас збитковість підприємницького сектору залишається високою (28,9 % підприємств), що вимагає подальшого вдосконалення механізмів підтримки підприємництва. Помітне збільшення обсягів реалізованої продукції та капітальних інвестицій забезпечує адаптацію бізнесу до нових умов, проте потребує посилення інструментів фінансування та розширення доступу до інвестиційних ресурсів.

Таблиця 2

Динаміка ключових показників підприємницької діяльності в Україні у 2015–2023 роках*

Показник	2015 р.	2018 р.	2020 р.	2022 р.	2023 р.	2023 р. до 2015 р., %
Кількість підприємств, од.	343440	355877	373822	261924	307852	89,6
Кількість найманих працівників, ос.	5778,1	5870,6	6288,4	5335,1	4970,3	86,0
Витрати на персонал, млн грн	392558,1	727110,1	990589,2	1038773,4	1193908,4	304,1
Витрати на оплату праці, млн грн	295806,6	601661,2	819958,0	861199,3	998773,4	337,6
Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг), млн грн	5159067,1	9206049,5	10049870,8	11033018,1	13456367,0	260,8
Капітальні інвестиції, млн грн	213478,1	471115,5	398478,1	336222,1	505520,8	236,8
Фінансовий результат до оподаткування, млн грн	-348471,7	369212,3	134734,3	-216594,8	563114,7	-161,6
Прибуток до оподаткування, млн грн	387652,3	668893,5	673978,8	724687,6	1053643,5	271,8
Збиток до оподаткування, млн грн	736124,0	299681,2	539244,5	941282,4	490528,8	66,6
Питома вага підприємств, що одержали збиток, у % до загальної кількості	26,3	25,7	28,6	33,9	28,9	+ 2,6 в.п.
Рентабельність операційної діяльності, %	1,0	8,1	6,2	3,3	8,0	+7,0 в.п.

*Сформовано за джерелом (Діяльність підприємств, 2024)

Для забезпечення сталого економічного розвитку та післявоєнного відновлення України необхідно створити сприятливе бізнес-середовище шляхом удосконалення регуляторної політики, розширення доступу до фінан-

сових ресурсів та стимулювання інвестиційної активності. Важливий розвиток державно-приватного партнерства через призму залучення приватного капіталу для фінансування стратегічних проєктів в умовах обмежених

державних ресурсів. Стратегічним механізмом може стати кластерна модель розвитку підприємництва, що сприятиме концентрації ресурсів, взаємодії бізнесу, наукових установ і держави для формування інноваційних виробничих ланцюгів. Отже, з метою підвищення ефективності капітальних інвестицій та створення сприятливих умов для розвитку підприєм-

ства в Україні необхідно реалізувати комплекс заходів, спрямованих на посилення інвестиційної привабливості, удосконалення фінансових механізмів підтримки бізнесу та зменшення регуляторних бар'єрів. Основні напрями вдосконалення державної політики наведено у табл. 3.

Таблиця 3

Концептуальні підходи до вдосконалення державного регулювання капітальних інвестицій*

Напрямами вдосконалення	Механізми реалізації
Оптимізація інституційного середовища для інвестування	Розробка та впровадження національної стратегії залучення капітальних інвестицій, яка враховуватиме виклики воєнного часу та пріоритетні напрями економічного відновлення
	Спрощення дозвільних процедур для інвесторів через цифровізацію державних сервісів, автоматизацію бюрократичних процесів та впровадження принципу «єдиного вікна» для реєстрації інвестиційних проєктів
	Посилення захисту прав інвесторів, включно з гармонізацією національного законодавства з міжнародними стандартами та впровадженням механізмів міжнародного арбітражу для врегулювання інвестиційних спорів
Фінансово-інвестиційні стимули	Запровадження податкових пільг для інвесторів, зокрема тимчасове зниження ставок оподаткування для підприємств, що здійснюють капітальні інвестиції у стратегічні галузі економіки
	Створення державних інвестиційних фондів для фінансування масштабних інфраструктурних проєктів, із можливістю залучення приватного та міжнародного капіталу
	Розширення механізмів державного гарантування інвестицій, що зменшить ризики для приватних інвесторів та сприятиме активізації капіталовкладень
Стимулювання залучення іноземного капіталу	Формування спеціальних економічних зон із пільговими умовами ведення бізнесу, спрощеними митними процедурами та інвестиційними гарантіями
	Розширення співпраці з міжнародними фінансовими інституціями для отримання довгострокових кредитних програм і грантів
	Впровадження механізмів страхування воєнних ризиків, що дозволить іноземним інвесторам мінімізувати загрози для своїх капіталовкладень
Підтримка інноваційної та технологічної модернізації	Створення венчурних фондів для фінансування інноваційних стартапів та високотехнологічних підприємств у сферах ІТ, біотехнологій, «зеленої» енергетики тощо
	Запровадження програм державно-приватного партнерства для реалізації інфраструктурних, промислових та науково-дослідних проєктів
	Стимулювання технологічного оновлення підприємств шляхом державного субсидування модернізації виробничих потужностей та впровадження енергоефективних технологій
Розвиток внутрішнього інвестиційного потенціалу	Підвищення доступності банківського кредитування через державне субсидування процентних ставок для підприємств, що здійснюють капітальні інвестиції
	Заохочення реінвестування прибутків підприємств, запровадження податкових канікул або знижених ставок оподаткування для компаній, що спрямовують прибуток на розширення виробництва
	Формування механізму пільгового фінансування малого та середнього бізнесу, що передбачатиме державні гранти та безвідсоткові позики на реалізацію інвестиційних проєктів

*Сформовано автором

Отож, удосконалення державної політики у сфері капітальних інвестицій має базуватися на інституційних реформах, фінансових стимулах, залученні міжнародного капіталу та технологічному розвитку. Комплексне впровадження запропонованих заходів сприятиме підвищенню інвестиційної привабливості України, зростанню капіталовкладень у підприємницьку діяльність та формуванню конкурентоспроможної національної економіки.

Висновки. В умовах економічної нестабільності та воєнних викликів удосконалення державної політики у сфері капітальних інвестицій є ключовим чинником стимулювання

підприємницької активності та забезпечення довгострокового економічного зростання. Необхідність реформування інституційного середовища, розширення механізмів фінансової підтримки бізнесу та створення сприятливих умов для залучення приватного і зовнішнього капіталу зумовлюють потребу у розробці комплексної стратегії державного регулювання інвестиційного процесу. Впровадження ефективних стимулюючих механізмів сприятиме збільшенню обсягів капіталовкладень, покращанню фінансової стійкості підприємств та формуванню конкурентоспроможної економіки України.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

Діяльність підприємств. *Державна служба статистики України*, 2024 [online] Доступно: <http://www.ukrstat.gov.ua> [Дата звернення 04 лютого 2025].

Капітальні інвестиції. *Державна служба статистики України*, 2024 [online] Доступно: <http://www.ukrstat.gov.ua> [Дата звернення 04 лютого 2025].

Карпенко, А. В. та Намлієва, Н. В., 2022. Управління інвестиціями як важлива складова розвитку підприємницької діяльності. *Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Економічні науки*, 4 (67), с. 29–40.

Квак, В. В. та Квак, С. А., 2022. Капітальні інвестиції у забезпеченні сталого розвитку малого та середнього підприємництва. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*, 35, с. 42–49.

Книш, О. А., Падерін, І. Д. та Жадько, К. С., 2022. Теоретичні основи інвестиційної політики суб'єктів господарювання. *Науковий погляд: економіка та управління*, 2 (78), с. 7–13.

Мацибора, Т. В., 2020. Інвестиційний потенціал аграрного сектору України: формування та розвиток. *Економіка АПК*, 6, с. 49–58.

Мельник, Т., 2023. Український бізнес в умовах війни: сучасний стан, виклики та шляхи їх вирішення. *Journal of Innovations and Sustainability*, 7 (3) [online] Доступно: <https://is-journal.com/is/article/view/207/116> [Дата звернення 07 лютого 2025].

Підприємництво: сучасні виклики, тренди та трансформації: монографія, 2023 / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. Гринько. Дніпро: Видавець Біла К. О. [online] Доступно: https://confcontact.com/2023-kolektyvna-monographiya/km_2023.pdf [Дата звернення 07 лютого 2025].

Прохорова, В., Крутова, А. та Дяченко, К., 2022. Економічна безпека підприємств України в умовах дестабілізаційного розвитку. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка*, 14 (28) [online] Доступно: <https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/490/425> [Дата звернення 07 лютого 2025].

Савченко, М. В. та Степанюк, В. Л., 2024. Залучення іноземних інвестицій в економіку України: тенденції, проблеми та перспективи повоєнного відновлення. *Актуальні проблеми економіки*, 6 (276), с. 6–15.

Сегеда, С. А., 2023. Інвестування національного господарства України: сучасний стан та пріоритетні напрями. *Економіка і організація управління*, 2 (50), с. 31–42.

Скороход, І. П. та Залецька, І. О., 2021. Перспективи та тенденції формування інвестиційної привабливості економіки України. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія: Економічні науки*, 2–2 (104), с. 44–53.

Штань, М. В., 2024. Державна політика стимулювання розвитку підприємництва. *Академічні візії*, 38 [online] Доступно: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1729/1609> [Дата звернення 05 лютого 2025].

Стаття надійшла 18.02.2025

